

Karlstads kommun

karlstadskommun@karlstad.se

Rektorn vid Stodeneskolan

lana.nyberg@karlstad.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Stodeneskolan
i Karlstads kommun

Tillsyn i Stodeneskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlstads kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Stodeneskolan besöktes av Skolinspektionen den 12 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Stodeneskolan är en skola som bedriver undervisning i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 och som ligger i tätorten Skåre, cirka en mil norr om Karlstad. Skåre består av drygt 5 000 invånare. Det är många elever som åker skolskjuts till skolan. Skolan har tidigare varit uppdelad i två skolenheter med två rektorer, men efter en omorganisation hösten 2013 utgör skolan idag en skolenhet och leds av en rektor.

Vid tillfället för tillsynen går cirka 310 elever på skolan. Eleverna i förskoleklass och grundskola går i åldershomogena klasser där det i huvudsak finns två parallella klasser per årskurs. Det bedrivs även individintegrerad undervisning enligt grundsärskolans kursplan. I skolan finns också fem fritidshemsavdelningar. Fritidshemsverksamheten omfattas inte av detta beslut utan bedöms i ett särskilt beslut. Skolans pedagoger är organiserade i flera arbetslag. Arbetslagen ansvarar i huvudsak för två parallellklasser samt ytterligare någon klass.

Kunskapsresultat

Skolans redovisning av kunskapsresultaten läsåret 2012/13 visar att 86 procent av eleverna i årskurs 3 nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska. I matematik har 84 procent av eleverna nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper. I de naturorienterande ämnena nådde samtliga elever kunskapskraven för godtagbara kunskaper läsåret 2012/13. Samma läsår nådde 96 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven för godtagbara kunskaper i de samhällsorienterande ämnena. Enligt Skolverkets officiella statistik för elever i årskurs 3 som nått kravnivån på de nationella ämnesproven läsåret 2012/13 nådde 80 procent av eleverna på Stodeneskolan kravnivån i matematik, vilket var högre än riket (68 procent). 70 procent nådde kravnivån i svenska, vilket var lägre än riket (78 procent).

Enligt Skolverkets offentliga statistik för läsåret 2012/13 har samtliga elever i årskurs 6 nått minst betyget E i alla ämnen förutom engelska, idrott och hälsa, matematik och musik där det finns ett fåtal elever som inte når lägst betyget E. Pojkarnas betygspoäng var högre än flickornas i alla ämnen förutom bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd och svenska. Det framgår också av statistiken över betygsresultat i varje ämne läsåret 2012/13 att Stodeneskolans genomsnittliga betygspoäng för de olika ämnena varierade mellan 11,5 i ämnet hem- och

konsumentkunskap och 14,9 i ämnet teknik. Jämfört med riket har Stodeneskolan högre genomsnittligt betygspoäng i elva av sexton ämnen. Av Skolverkets officiella statistik över de nationella ämnesprov som genomförts läsåret 2012/13 har 100 procent av deltagande elever på Stodeneskolan fått lägst provbetyget E i svenska och geografi. I ämnena matematik och fysik har ett fåtal elever inte nått minst provbetyget E och i engelska var det 89 procent som nådde minst E. Jämfört med riket är det, undantaget engelska, en högre andel av eleverna på Stodeneskolan som nådde minst E i de nationella ämnesproven.

Helhetsbedömning

Stodeneskolan leds av en erfaren rektor som tar ansvar för att fortlöpande följa upp och dokumentera skolans resultat. Kunskapsresultaten och resultaten av skolans värdegrundarbete utgör utgångspunkt för det systematiska kvalitetsarbete där skolans personal, elever och vårdnadshavare deltar. I dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet framgår tydligt hur kvalitetsarbetet på Stodeneskolan ska bedrivas, resultaten analyseras och beslut tas angående vilka åtgärder som ska vidtas för ökad måluppfyllelse. Aktuellt just nu är till exempel intensivgrupper inom matematik och svenska. Stodeneskolan uppvisar jämfört med riket goda kunskapsresultat i framförallt årskurs 6.

Vid samtal med elever och lärare har inte framkommit annat än att arbetet med utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner fungerar. I den framtidsytande delen i den individuella utvecklingsplanen framgår dock inte vilka insatser skolan behöver genomföra för att eleven ska nå kunskapskraven och de mål som sätts upp. Av de planer som Skolinspektionen tagit del av framgår enbart elevernas insatser. Rektorn måste se till att skolans insatser framgår.

Vid samtal med rektor och elevhälsoteamet har inte framkommit annat än att Stodeneskolan bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. På Stodeneskolan ingår dock inte kurator i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Huvudmannen måste se till att även kurator ingår i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Karlstads kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren i årskurs 1–5 en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan bland annat ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Det samma gäller i årskurs 6–9 i grundskolan i ämnesområde eller ämnen som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i.

Vid samtal med elever, lärare och rektor framkommer att arbetet med bedömning, utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner fungerar på Stodeneskolan. Rektor uppger att de nationella ämnesproven används som stöd för betygssättningen och att skolan satsat på kompetensutveckling inom betyg och bedömning för lärarna i årskurs 4–6. Lärarna uppger att de sambedömer och att de även diskuterar betygssättning och bedömning med lärare på andra skolor i Karlstad. Elever i årskurs 6 som fått betyg uppger att de fått information i förväg om vilka betyg de skulle få och att de även fått reda på vad de skulle göra i de olika ämnena för att utvecklas vidare. Utvecklingssamtalen sker en gång per termin. Av de exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner som Stodeneskolan lämnat in till Skolinspektionen framgår att de skriftliga omdömena avser elevernas utveckling i förhållande till kunskapskraven. I den avslutande framåtsyftande delen framgår dock inte vilka insatser skolan behöver genomföra för att eleven ska nå kunskapskraven och de mål som sätts upp. Av de planer som Skolinspektionen tagit del av framgår enbart elevernas insatser. I intervjun med rektor framkommer att Stodeneskolan är på väg att gå över till att använda Skolverkets blankett för den framåtsyftande planeringen i de individuella utvecklingsplanerna. I denna blankett är det fokus på vad skolan ska göra för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av utredningen framgår det att i den framåtsyftande delen av elevernas individuella utvecklingsplaner inte anges vilka insatser som behövs av skolan för att eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Detta är en brist. Mot bakgrund av att skolans arbete med bedömning, utvecklingssamtal och skriftliga individuella utveckl-

ingsplaner fungerar i övrigt och då skolan har ett pågående arbete med att förändra de individuella utvecklingsplanerna så att bristen avhjälpas bedömer Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen och 11 kap. 16 och 16 a §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan arbetar inte förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen, grundskolan och grundskolans sjuåringsskola finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

Av rektors verksamhetsredogörelse och i samtal med elevhälsoteamet på Stodeneskolan framgår att kurator inte ingår i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av samma källor framgår att skolans elevhälsoteam, bestående av specialpedagog, skolsköterska och psykolog, arbetar förebyggande och hälsofrämjande genom att till exempel ha en nära kontakt med hemmen, undanröja hindren för lärande och genomföra både pedagogiska och medicinska kartläggningar som ligger till grund för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Rektor anger att huvudmannen genomför en översyn över kuratorsresursen.

Av utredningen framgår att kurator inte ingår i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Detta är en brist. Mot bakgrund av att de andra kompetenserna inom elevhälsan bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan bedömer dock Skolinspektionen bristen som en mindre allvarlig överträdelse. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brister men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Signaler om kränkande behandling anmäls inte till huvudmannen.
- Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Av skollagen framgår också att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid tillsynen framkommer inte annat än att eleverna erbjuds en utbildning som präglas av trygghet och studiero. Vid samtal med rektor, elever, lärare och företrädare för elevhälsoteamet framkommer att det bedrivs ett värdegrundsarbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling vid Stodeneskolan och man har tydliga och väl kända rutiner för hur personal, som får kännedom om att en elev som anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, anmäler detta till rektor. En utredning, som dokumenteras, startar skyndsamt och åtgärder vidtas för att kränkningarna ska upphöra. Däremot visar dokumentstudier att bara ett fåtal av de ärenden som definierats som kränkningar under läsåret 2012/13 anmäldes av rektor till huvudmannen. Det innebär att huvudmannen inte fick kännedom om alla fall av kränkande behandling som skedde på Stodeneskolan detta läsår. Rektorn uppger dock i samband med faktagranskning av beslutet att samtliga fall av kränkande behandling som skett under 2014 har anmälts till huvudmannen och att samtliga fall kommer att anmälas till huvudmannen framgent.

Inför tillsynen har Stodeneskolan lämnat in skolans "Plan för likabehandling läsåret 2013-2014" till Skolinspektionen. Planen omfattar även en plan mot kränkande behandling. Av planen framgår inte hur föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. En kartläggning i form av en enkätundersökning riktad till föräldrar till elever i årskurserna 2 och 5 har genomförts, samt en kund- och brukarundersökning riktad till elever i årskurserna 2 och 5. Delar av resultaten visas i form av diagram, men det görs ingen analys av resultaten och det framgår inte hur planerade åtgärder som kontinuerligt genomförs hänger ihop med denna kartläggning. Däremot görs det i varje klass en kartläggning över kritiska situationer och platser. Utifrån denna kartläggning upprättar varje klass en värdegrundsplan med konkreta åtgärder. Dessa värdegrundsplaner syns dock inte i skolans plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen fick ta del av klassernas värdegrundsplaner i samband med tillsynen. I samband med rektors faktagranskning av beslutet har en ny plan mot kränkande behandling "Plan för likabehandling läsåret 2013-2014" lämnats in till Skolinspektionen. I den har resultat, analys och åtgärder angående skolans värdegrundsarbete, beskriven i dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet, skolans lokala arbetsplan och klassernas värdegrundsplaner, förts samman. I den nya planen mot kränkande behandling framgår nu hur föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts och vilka åtgärder som avses att påbörjas under det kommande året utifrån gjorda kartläggningar.

Utredningen visar att inte alla fall av kränkande behandling anmälades av rektor till huvudmannen under läsåret 2012/13, vilket är en brist. Från och med 2014 har dock samtliga fall anmälts till huvudmannen och kommer att anmälas till huvudmannen framgent. Utredningen visar också att den första planen mot kränkande behandling inte, utifrån en kartläggning av skolans behov, angav de åtgärder som behövdes för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året. Det fanns inte heller i planen en redogörelse för hur föregående års åtgärder hade genomförts. Planen uppfyllde således inte författningarnas krav. En ny plan har skickats in till Skolinspektionen där skolan sammanfört sitt dokumenterade värdegrundsarbete som fanns i andra dokument i samband med tillsynen. Den nya planen uppfyller författningarnas krav. Skolan har vidtagit nödvändiga rättelser för att åtgärda nämnda brister. Skolinspektionen avstår därför från att ingripa i dessa fall.

Författning

6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Lgr11, Normer och värden och

Läroplan för grundskolan 2011, 2.1 Normer och värden

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Gerhard Eriksson och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Ulrika Foss Rudbeck
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.